

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 3004

Vragen van de leden **Timmermans** en **Heijnen** (beiden PvdA) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *Nederlanders in het buitenland die op 12 september 2012 willen stemmen* (ingezonden 25 juni 2012).

Antwoord van minister **Donner** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 12 juli 2012).

Vraag 1, 2

Deelt u de mening dat de Nederlandse overheid er maximaal zorg voor moet dragen dat het kiesrecht voor Nederlanders in het buitenland gewaarborgd wordt? Indien ja, hoe gaat u ervoor zorgen dat Nederlanders in het buitenland hun stem op 12 september a.s. kunnen uitbrengen? Kunt u aangeven of de registratieprocedure van Nederlanders die vanuit het buitenland willen stemmen naar behoren verloopt? Indien nee, wat is hiervan volgens u de oorzaak?

Antwoord 1, 2

Ik heb thans geen aanleiding om te veronderstellen dat de registratieprocedure bij de gemeente Den Haag niet goed zou verlopen. De gemeente Den Haag heeft mij bericht dat er inmiddels circa 30 000 verzoeken tot registratie zijn ontvangen. Dit ligt op hetzelfde niveau als (in dezelfde periode) in 2010. Dat geldt ook voor het aantal registratieverzoeken dat door de gemeente Den Haag tot nu toe is afgewezen, te weten circa 2 %. Met gerichte communicatie wordt getracht meer Nederlanders vanuit het buitenland te laten deelnemen aan de komende verkiezingen.

Vraag 3

Kunt u bevestigen of ontkennen dat alle Nederlanders die vanuit het buitenland contact opnemen met de Gemeente Den Haag ook tijdig een antwoord krijgen van de Gemeente Den Haag?

Antwoord 3

Aan het begin van de registratieperiode, de eerste twee weken na de val van het kabinet zijn door de gemeente Den Haag 12 533 registratieverzoeken en 13 190 e-mails met vragen ontvangen. De registratieverzoeken worden inmiddels binnen de wettelijke periode van 7 dagen behandeld. Via de e-mail gestelde vragen worden momenteel binnen één dag behandeld.

Kiezers waarvan de gemeente Den Haag over een e-mailadres beschikt, en van wie gegevens ontbreken om de registratie te kunnen verwerken (zoals de kopie van het paspoort of een ondertekende aanvraag) ontvangen via de email bericht met het verzoek de benodigde gegevens te sturen. Als dit, omdat geen e-mailadres is opgegeven, per post moet worden afgehandeld duurt het vanzelfsprekend langer.

#### Vraag 4

Is er naar uw mening voldoende personeel aanwezig bij de Gemeente Den Haag om de kiesregistratie van Nederlanders in het buitenland te bewerkstelligen en eventuele vragen van Nederlanders die vanuit het buitenland willen stemmen te beantwoorden? Indien nee, bent u bereid de capaciteit uit te breiden?

#### Antwoord 4

De gemeente Den Haag heeft mij bericht dat zij momenteel 36 tijdelijke krachten in dienst heeft om de vragen en de registraties af te handelen. Zonodig vindt uitbreiding van de capaciteit plaats. De ervaring leert dat kort voor het einde van de registratieperiode zich nog veel potentiële kiezers melden en dat op dat moment extra inzet van capaciteit noodzakelijk is. Indien nodig zal de capaciteit worden uitgebreid.

#### Vraag 5

Voor welke dag zullen de stembiljetten uiterlijk verstuurd worden? Klopt het dat in het meest gunstige geval dit slechts drie weken voor de verkiezingsdatum is en dat veel mensen alleen al vanwege trage postbezorging niet in staat zullen zijn om te stemmen? Welke acties kunnen stemgerechtigden die in het buitenland wonen ondernemen die hun stembiljet niet tijdig ontvangen en daarmee worden uitgesloten van het stemrecht?

#### Antwoord 5

Het is op dit moment niet mogelijk precies aan te geven wanneer de stembescheiden naar kiezers buiten Nederland kunnen worden verstuurd. Dit kan nadat de kandidatenlijsten definitief zijn vastgesteld. Eerder kan immers het stembiljet niet worden gedrukt. Dinsdag 7 augustus 2012 is de laatste dag dat beroep kan worden aangetekend tegen de beslissingen van de hoofdstembureaus inzake de geldigheid van de lijsten. Indien er geen beroepen worden aangetekend zijn de lijsten op dat moment definitief en kan het verzenden van de stembescheiden aanvangen. Indien wel beroep is aangetekend, beslist de Raad van State binnen uiterlijk 6 dagen na ontvangst van het beroepsschrift. In dat geval zullen de stembescheiden pas na de uitspraak van de Raad van State verzonden kunnen worden. In 22 landen worden bij ambassades briefstembureaus ingesteld waar kiezers hun briefstembescheiden kunnen inleveren of naar toe kunnen sturen. De briefstembescheiden moeten aldaar uiterlijk op de dag van de stemming, in casu 12 september om 15.00 uur (lokale tijd) zijn ontvangen. Dit geldt ook voor de Nederlandse vertegenwoordiging in Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Voor de overige landen geldt dat het ministerie van Buitenlandse Zaken kiezers de mogelijkheid biedt om hun stembescheiden bij de ambassades in te leveren enige dagen voorafgaand aan 12 september. Ambassades zullen dan zorgdragen voor verzending naar Nederland. Per land zullen de ambassades aangeven wat de uiterste inleverdatum is waarbij tijdige aankomst in Nederland gewaarborgd is. Kiezers in het buitenland die menen dat, vanwege de trage postbezorging, hun stembescheiden niet tijdig in Nederland retour zullen worden ontvangen, kunnen bij registratie er voor kiezen een kiezer in Nederland een volmacht te verlenen. Dit om te voorkomen dat hun stem verloren gaat.